

GAZETA SAMBORSKA

wychodzi w każdą niedzielę.

Prenumerata z dostawą do domu albo z przesyłką pocztową:

miesięcznie . . . 1 kor. — h. półrocznie . . . 5 kor. — h.
kwartalnie . . . 2 „ 50 „ „ całorocznie . . . 10 „ — „

Numer pojedynczy 20 h.

Prenumerować można w Administracji w Samborze Blich 1. 1.
i we wszystkich Urzędach pocztowych.

ADRES
REDAKCYI
w SAMBORZE Blich L. 1.

CENA OGŁOSZEŃ:

Zwyczajne ogłoszenia za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 10 hal. — Drobne ogłoszenia po 8 hal. od wyrazu. Komunikaty prywatne umieszczone po zapiaskach kronikarskich i w rubryce Nadesłane za jeden wiersz petitowy 20 h. Za artykuły odnośnie Redakcyi nie odpowiada. Rękopisów nie zwraca się.

Wydawnictwem kieruje Komitet redakcyjny. Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Stanisław Stefanowski.

Pojedyncze numery: „Gazety Samborskiej“ nabywać można w Administracji, tudzież we wszystkich agencjach sprzedaży dzienników, w księgarni p. Haisiga i w głównej trafice p. Raaba w Samborze.

NASZE SZKOŁY ŚREDNIE, a NOWOCZESNE SPOŁECZENSTWO.

(Obserwacje i uwagi.)

I.

ROZBRAT MIĘDZY SPOŁECZEŃSTWEM a SZKOŁĄ
I JEGO PRZYCZYNY.

(Ciąg dalszy.)

Cóż więc w pierwszym rzędzie stoi na przeszkodzie narodowemu wychowaniu w naszej szkole? Czy to, że w „Wypisach polskich“, (jak to właśnie w ostatnich czasach podniesiono) znajduje się kilkanaście opowiadań z dziejów Austrii? Czy przez wyrzucenie tych ustępów, a wstawienie na ich miejsce opowiadań z dziejów ojczyźnych, posuniemy naprzód sprawę narodowego wychowania? Nie, ani o krok jeden, dopóki profesor przy czytaniu tych ustępów będzie musiał liczyć się z faktem, że każde jego gorętsze słowo może być źle zrozumiane przez znaczną część uczniów innej narodowości.

A tymczasem my, którzy tak pragniemy „unarodowienia“ naszej szkoły, nie liczymy się z tym faktem wcale i sami stawiamy przeszkody temu „unarodowieniu“, opierając się tworzeniu ruskich gimnazyów. Wyrządzamy przez to krzywdę (czy urojoną? niech na to odpowie bezstronny czytelnik) nie tylko rusinom, lecz także sobie, bo nasza szkoła stałaby się narodową, gdyby jej uczniami byli tylko Polacy. Tak zaś, jak jest obecnie, narodowe wychowanie doznawać musi znacznej przeszkody.

Czy mam rację, niech na to odpowiedzą profesorowie, którzy nieraz w życiu mieli sposobność stwierdzić fakta takie, że wykłady profesora literatury polskiej albo historii ojczyźnej, dawały powód do gorszących waśni między uczniami Rusinami a Polakami. Sam znam wypadek, w którym po wykładzie profesora o Kościuszcze powstała gwałtowna sprzeczka między

dwoma uczniami, Polakiem i Rusinem, — sprzeczka, która zakończyła się wzajemną obrazą i ściągęła na obu uczniów karę kilkugodzinnego karceru.

Z tych względów uważam za wielką niekonsekwencję: domagać się narodowego wychowania od szkoły, a równocześnie stawiać jej w tym kierunku przeszkody przez przeszkadzanie Rusinom w zabiegach o tworzenie ruskich gimnazyów.

Sprawa tworzenia ruskich gimnazyów ułatwiłaby szole średniej należyte spełnianie zadań także pod innym względem, zapobiegłaby bowiem choć po części przepełnieniu obecnych szkół średnich.

Społeczeństwo żali się na szkołę, że ta nie spełnia w ogóle swego zadania wychowawczego, że tylko uczy, a nie wychowuje, że skutkiem tego szerzy się wśród młodzieży demoralizacja, szerzą się prądy niezdrowe. Ale to samo społeczeństwo nie robi nic, albo prawie nie w tym kierunku, aby szkole to wychowawcze zadanie ułatwić.

Główną bowiem i — nie waham się twierdzić — jedyną przyczyną tego niedostatecznego wpływu wychowawczego szkoły na młodzież, główną przyczyną tej demoralizacji młodzieży i szerzenia się wśród niej niezdrowych prądów, jest rażące przepełnienie naszych szkół średnich. A czy społeczeństwo działa co w tym kierunku, aby temu przepełnieniu zapobiedz? Czy dość energicznie stara się o tworzenie nowych szkół średnich? Zdaje mi się, że nie; przeciwnie, ile razy Rusini wystąpią z żądaniem nowego ruskiego gimnazjum, społeczeństwo polskie nie pamięta wcale o tem, że przez wyłączenie 200 Rusinów z gimnazjum liczącego n. p. 800 uczniów, liczba uczniów tego gimnazjum polskiego spadnie do 600, a tem samym wpływ wychowaw-

czy grona nauczycielskiego na młodzież znajdzie dogodniejsze warunki i będzie wydatniejszy, — a nie pamiętając o tem, stawia społeczeństwo polskie Rusinom rozmaite przeszkody w rzeczywistieniu ich żądań, zamiast popierać ich we własnym interesie.

Lecz może to nie prawda, że nasze szkoły średnie są przepełnione, bo i takie głosy dają się słyszeć w krytyce? (Słowo Polskie z r. 1905, artykuł p. L. Rzeszowskiego). Na takie twierdzenie najlepszą odpowiedzią będą daty statystyczne. (C. d. n.)

Dział gospodarczy.

I. Posiedzenie Rady Oddziału c. k. galic. Tow. gospodarskiego w Samborze odbędzie się we czwartek dnia 11. b. m. o godz. 11. przed południem w sali Rady powiatowej w Samborze.

Na porządku dziennym posiedzenia będzie sprawozdanie Rady z czynności i rachunków Oddziału za r. 1905. celem przesłania go Komitetowi Towarzystwa.

II. Wkładki członków Oddziału za r. 1906. Wkładkę za rok bieżący nadesłali następujący członkowie: 1) Konwent OO. Jezuitów w Bąkowiecach 10 kor. 2) p. Albert Knauer ze Suolnicy 10 kor., 3) p. Edward Pruski ze Strzelbic 10 kor., 4) Jan Suchy z Mszafica 10 kor., 5) p. Stanisław Frankiewicz z Manasterca 10 kor., 6) p. Włodzimierz Fedorowicz ze Sambora 4 kor., 7) p. Maryan Władczyński c. k. Notaryusz z Jaworowa 10 kor., 8) p. Piotr. Biliński z Łanowic 10 kor. i 9) p. Grzegorz Ziembicki z Dźwiniacza 20 kor.

Dobrowolny datek na wydawnictwo „Rolnika“ złożył P. T. Konwent OO. Jezuitów w Bąkowiecach 8 kor.

III. Projekt programu wystawy targowej bydła rozpiodowego i świń, we Lwowie w r. 1906. 1) Wystawa zostanie otwartą dnia 5. maja 1906. rano, w lwowskiej rzeźni miejskiej i trwać będzie do 8. maja włącznie.

Bydło zatem i świnię zgłoszone na wystawę, mają przyjść do Lwowa w ciągu dnia 4. maja koleją do rzeźni.

2) Każdy wystawca musi przysłać z bydłem człowieka do dozoru swoich sztuk w czasie trwania wystawy, który ma mieć ze sobą łańcuchy do upięcia bydła, zgrzebla, szczotkę i putnię.

Kronika tygodniowa.

Jeszcze o stowarzyszeniu rękodzielników i przemysłowców w Samborze.

W dniu 2. b. m. wzięłem ponownie udział w posiedzeniu Wydziału tut. rękodzielników i przemysłowców, na którym w obecności komisarza rządowego p. Maryana Dyduszyńskiego nowy Przewodniczący p. Karol Kling odbierał urządowanie od zastępcy p. Józefa Schneidra.

Czynność ta rozpoczęła się przeprowadzeniem skontrola kasy stowarzyszenia, którego rezultat był następujący:

Od 31. lipca do 31. grudnia 1905.

Stan kasy w dniu 31. lipca 1905. wynosił	— K. 71 h.
tyt. wpisowego wpłacono	312 „ — „
za wyzwoleń ściągnięto	234 „ — „
za karty przemysłowe	96 „ — „
z tyt. administracji wpłynęło	85 „ — „
na fundusz ubogich wpłacono	99 „ 90 „
razem dochody wynoszą	827 K. 61 h.
odliczając od tego wydatki adm.	788 K. 54 h.

Stan kasy w dniu 31. grudnia wynosił 39 K. 07 h. Do wydatków wliczono gotówkę w kw. 200 kor. ulokowaną na książeczce Samborskiej kasy zaliczkowej Nr. 1554. tudzież kw. 20 kor. wypożyczoną tytułem zapomogi jednemu z członków stowarzyszenia, co razem czyni z zapasem kasowym kw. 259 kor. 07 hal.

Doliczając do tej kwoty wartość zapisu długu państwa (bez nieobliczonych jeszcze za 7-lat procentów) w kw. 100 kor. otrzymujemy stan majątkowy stowarzyszenia w gotówce i w efektach w kw. 359 kor. 07 h.

a oprócz zeległości czynnych, które z tytułu opłat administracyjnych wpłyną do kasy dopiero w bieżącym roku.

Po sporządzeniu inwentarza ruchomości, po doręczeniu klucza kasowego tudzież po oddaniu ksiąg i dokumentów zwrócił się p. komisarz M. Dyduszyński do nowego Przewodniczącego p. Karola Klinga z krótką przemową, w której zaznaczył, iż tylko w ścisłym i sumiennym wykonywaniu obowiązków tak przez przewodniczącego, jakoteż przez Wydział leży podstawa prawidłowego rozwoju nie tylko całego stowarzyszenia, lecz także poprawa stosunku poszczególnych jego członków.

Podnosząc wreszcie dodatnią działalność dotychczasowego kierownika stow. p. Schneidra, wyraził p. komisarz przekonanie, że przy dobrych chęciach nowego przewodniczącego, jakoteż wszystkich członków Wydziału stowarzyszenie przemysłowców spełniać będzie zadanie swoje ku zadowoleniu i pożytkowi wszystkich swych członków a prócz tego cieszyć się będzie uznaniem i zaufaniem ogółu, jako pożyteczna i wzorowo zorganizowana instytucja.

Zabrał następnie głos Przewodniczący p. Kling i w dłuższym, przemówieniu wyraził przedewszystkiem wdzięczność p. komisarzowi D. za jego pracę i za szczerze zainteresowanie się sprawami stowarzyszenia, która ta praca najwyraźniej przedstawia się w zamknięciu rachunkowym Wydziału za ostatnich 5 miesięcy.

Przez złączenie się wszystkich niemal cechów w jedno stowarzyszenie osiąga się znaczne korzyści nie tylko dlatego, że koszta administracji są obecnie nieznaczne, ale także i dla tego, że przy należytej gospodarce i zapobiegliwości Wydziału wprowadzić będzie można w życie jeszcze inne uboczne instytucje, które

jak kasa chorych lub własna kasa pożyczkowa rozwinąć będą mogły w stowarzyszeniu nader dobroczynną dla wszystkich jego członków działalnością. — W końcu poświęcił przewodniczący kilka słów obecnemu na zebraniu redaktorowi Gazety Samborskiej, za to, że w ostatnim numerze swego pisma umieścił przychylną wzmiankę o asanacji stowarzyszenia.

Widząc, iż w Wydziale stowarzyszenia obecnie są ludzie najlepszymi intencjami dla dobra korporacji ożywieni, którym zależy także na tem, ażeby o losach i doli towarzystwa i szersza publiczność mogła dowiedzieć się czegoś od czasu do czasu poruszony wreszcie ciepłymi słowami przewodniczącego poprosiłem o udzielenie mi głosu, aby zaznaczyć, że obowiązkiem każdego obywatela jest troszczyć się o dobro i dobrobyt klasy, która stanowiła niegdyś potężną dźwignię rozwoju naszych miast i miasteczek. Dziś wobec strasznej dla wszystkich konkurencji przemysłu fabrycznego zagranicznego klas rękodzielników i przemysłowców podpadła i zubożała, silne dawniej cechy mieszczańskie albo znikły zupełnie, alboweż w życiu społecznym i ekonomicznym bardzo nieznaczna tylko odgrywają rolę, zaczętem też dziękując całemu Wydziałowi za pamięć i względy zakończyłem przemówienie swe szczerem życzeniem jak najpomyślniejszego rozwoju i pozyskania względów ogółu przez silną organizację, która nie dopuści, ażeby zagraniczni przemysłowcy wzbogacali się kosztem rzekomo nieudolnych lub wyzyskujących rękodzielników miejscowych. *St. St.*

Przy nadchodzących świętach **Władysława SZLAGORA** w Samborze. **WINA** znane od lat wielu z **dobrego** bogato zaopatrzonego **handlu** Włocławca. Wyłączny skład WIN Greckich, Hygea Perle kuracyjne i inne, koniaki francuskie, wszelkie Likieri i Rosolisy po cenie bez konkurencji. Wszelkie towary świąteczne już nadeszły. — Wódka „Naokoło świata“ wyłączna sprzedaż. Wina oryg. Schlumbergera 1 butelka Vöslauer 2 K. Wina oryg. Schlumbergera 1 butelka Vösl. Goldeck 2'60. Dziękując Sz. PT. Publiczn. za łaskawe dotychczasowe względy polecam się nadal łaskawej pamięci. 7—52

Przez Wysokie c. k. Namiestnictwo
koncesyonowane

**Biuro podróży
i spedycyjne**
Zofii Biesiadeckiej
Oświecim, (dworzec)
sprzedaje bilety okrętowe
I., II. i III. klasy
do Ameryki i Kanady
oraz bilety kolejowe amerykańskie i kanadyjskie.
Prospekty darmo i opłatnie.



NA KASZEL
kto się nie leczy, dopuszcza się
powolnego samobójstwa.
KAISERA
piersiowe karmelki
ekstrakt słodowy, bardzo smaczny
wyprobowany przez lekarzy i
zalecany przeciw kaszlowi, chrypie,
katarom, zaflegmieniu i katarowi gardła.
4512 notaryalnie uwierzytelnionych
świadectw stwierdza skuteczność tego
leczniczego środka. 3-30
Paczka po 20 i 40 hal
do nabycia w Samborze w handlu S.W.
Langingera i w aptekach J.
Pankiewicza i H. Wobla.

Szkoła KOSZYKARSKA

STEFANA HR. KOMOROWSKIEGO
w Siekierczycach o. p. Kranzberg

poleca swe wyroby z wikliny, trzciny i bambusu.
Zamówienia przyjmują: Zarząd szkoły koszykarskiej
w Siekierczycach i Administracja Gazety Samborskiej.

Filia: Wyłącznej sprzedaży na wschodnią Galicję
krajowego węgla kamiennego
z kopalń: Gwarectwa Jaworznickiego
i J. E. Andrzeja hr. Potockiego we Lwowie
założona w dniu 1. lipca 1905 w Samborze Blich 1. 1.
pośredniczyć będzie w dostarczaniu powiatom:
samborskiemu i starsamborskiemu **WĘGLI**
kamiennych w ładunkach (na razie tylko) wagonowych
opłacone do stacyi kolei w Samborze po następujących
cenach za wagon (o 10.000 Kłgr.) z refakcją.

I. Węgle grube z Jaworzna	178 K.	—	za Sierszy	172 K.	—	b.
II. " kostkowe I.	173	—	"	172	—	"
III. " II.	165	—	"	164	—	"
IV. " orzechowe I.	152	—	"	151	—	"
V. " "	140 K.	z Tęczynka VI.	Węgle miałowe	110 K.		

Cena powyższych gatunków węgla z Jaworzna dla
odbiorców z magazynu kolejowego w Starym Samborze
wyższą będzie na wagonie o 6 K., a węgla ze Sierszy
o 7 K. 30 h. od ceny w Samborze. W magazynie kole-
jowym **Dubłany Kranzberg** cena każdego wagonu niższą
będzie od samborskiej o 2 K. dla węgla z Jaworzna
a o 3 K. 60 h. dla węgla ze Sierszy, wreszcie dla stacyi
Nadyby Wojutyce cena dla węgla z Jaworzna i Sierszy
niższa na wagonie od ceny w Samborze o 1 Kor.

Łaskawe zamówienia przyjmuje dyrektor filii
Stanisław Stefanowski.

W każdym mieszkaniu najsilniejszą
wilgoć i grzyb
usuwa się patentowanym sposobem zapomo-
„GLAZURYNY”
od lat 10-ciu wypróbowanego
i niezawodnego środka.
PATENTOWANE NIEPALNE
„PŁYTY SŁOMIANE”
z fabryki „HYGIENA”
do budowy ścian działowych, (głosu nieprzepu-
szczających) domków, willi, baraków, wież nafto-
wych, baszt wiszących, erkierów, wykładania ścian dre-
wnianych i budowy pokoi na strychach.
Tysiące metrów kwadratowych spotrzebowano
już do budowy we Lwowie i na prowincyi.
Zamówienia przyjmuje:
Spółka handlowa w Samborze
Blich 1. 1 Wyspa.

Taniej niż u wydawców
WSZELKIE
KALENDARZE
na rok 1906
polecą handel
Altera Liebermana
W SAMBORZE.



DOM składający się z 4 ubikacyi mieszkal-
nych z werandą i ogrodem w Sam-
borze. przy ulicy Drohobyckiej w dobrem i słonecznym
położeniu wraz z budynkiem gospodarczym z wolnej
ręki do sprzedania lub wydzierżawienia. 7
Bliższa wiadomość w drukarni p. St. Trojana.

BAZAR LWOWSKI
Alfreda Skowrońskiego

w Samborze, ulica Kopernika.

Poleca **NA SEZON JESIENNY** wielki wybór
OZAPEK i przyborów uniformowych dla P. T. urzęd-
ników, straży skarbowej, woźnych, wojskowych i pp.
studentów.

MYDŁA, PERFUMY krajowe i zagraniczne.
Zamówienia z prowincyi uskutecznią się natychmiast.
Prosząc o łaskawe poparcie ogółu kreślę się
z wysokim poważaniem
ALFRED SKOWROŃSKI.

Krajowe zastępstwo sprzedaży
SOLI dla BYDŁA w Samborze

powierzyło z dniem 1-go sierpnia 1905. roku
detaliczną sprzedaż tej soli dzierżawcy Spółki
handlowej w Samborze (rynek 1. 11.)

p. Janowi Skowrońskiemu,
który obowiązany jest ten artykuł utrzymy-
wać zawsze na składzie w odpowiedniej ilości.
50 kilgr. worek SOLI dla BYDŁA razem
z workiem kosztuje 4 korony 90 hal., bez
worka 4 korony 50 hal., jednakże za worek
należy uiścić kaucyę w kwocie 40 hal. —
W mniejszych ilościach sprzedawaną będzie
SÓL bez opakowania w cenie po 9 halerzy
za jeden kilogram.

Każdy gospodarz chcąc mieć zdrowy,
silny i ładny, żywy inwentarz, bez podawania
mu od czasu do czasu a szczególnie w mie-
siącach jesiennych i zimowych soli — do
rezultatu tego nigdy nie dojdzie.

Zarząd sprzedarzy nawozów sztucznych w Samborze

stow. zar. z ogr. por. utrzymuje na składzie w realności
pod l. 1. na Blichu (Wyspa) w Samborze wszelkie gatunki

nawozów sztucznych

jak mączki kostne, superfosfaty z czystych kości i mi-
neralne tudzież mączkę żużlową Thomasa w cenie
nabycia — i pośredniczy w zbiorowych, całowagono-
wych zamówieniach tych nawozów, celem zaoszczędzenia
P. T. Rolnikom kosztów przewozu. — Nawozy sztuczne
sprowadza Spółka handlowa przez Związek handlowy
Kółek rolniczych w Krakowie.

Z drukarni Schwarza i Trojana w Samborze.

Medal złoty wystawy przemysłowej Sambor 1904.
Dyplom wystawy politechnicznej Lwów 1902.
Dyplom wystawy politechnicznej Lwów 1902.
Najlepszym podarunkiem
na Gwiazdkę i Nowy Rok
są **PORTRETY i FOTOGRAFIE**
z pierwszego zakładu artyst. fotograficznego
MARYLA
Sambor ul. Lwowska 1. 106.
Zamówienia powiększeń przyjmuje najpóźniej
dwa tygodnie przed wigilią.
Z powodu nadchodzących świąt
BOŻEGO NARODZENIA
ceny fotografii
znacznie niższe.

JAN SKOWROŃSKI

dzierżawca **SPÓŁKI HANDLOWEJ** w Samborze
poleca swój bogato zaopatrzonej skład:
towarów korzennych, win, delikatesów
Wielki wybór rozolisów, wódek krajowych i za-
granicznych, rumów bremskich, Cuba i Jamaika,
koniaków francuskich i węgierskich.

WINA austriackie, węgierskie, hiszpańskie,
reńskie, francuskie, dalmatyńskie, tyrol-
skie, i szampańskie.
MIODY kuracyjne, ziołowe, korzenne i ka-
szelańskie.
Główny skład **HERBAT i KAW.**
Wszelkie przybory szkolne i kancelaryjne,
MĄKA, KRUPY, KRUPKI i KASZE.
Wielki wybór **PIERNIKÓW** z fabryki St.
Gurgula w Jarosławiu.
MAGGI, kompoty, OGÓRKI i korniszony.
POKOST, terpentyna, OLIVA do maszyn,
francuska **MASA** do zapuszczania podłóg
i najnowszy **LAKIER** do podłóg bezwon-
ny, który w przeciągu 5 minut wysycha.
MYDŁO, KROCHMAŁ ryżowy, pszenny,
Bażanta i Hoffmanna.
FARBKA proszkowa i w kostkach. 23

Pokoje do śniadań.

Parcele podbudowlane

na 2 morgowej przestrzeni obok szpi-
tala powszechnego są do sprzedania.
Bliższa wiadomość w **REDAKCJI** Gazety Sam-
borskiej Blich 1. 1.

Zmijka, tryer do czyszczenia zboża
po bardzo przystępnej ce-
nie do nabycia.

Bliższej wiadomości udzieli Administracja Gazety
Samborskiej w księgarni p. J. Haisiga w rynku.

Sterta suchej koniczyny o 10 sążniach kub.,
jest do nabycia u
JULIANA SIATKOWSKIEGO, organisty w Wojuty-
czach, poczta Nadyby-Wojutyce. — Ugoda w drodze
pisemnej lub na miejscu w Wojutykach.

KUPUJCIE!
KAWĘ zdrowotną **Wolnego.**
i żytnią **Wolnego.**

KAWA ZDROWOTNA wyrabiana jest z fig, żyta
jarego i żołądzi a **ŻYTANIA** z żyta jarego.

Badane są przez **UNIwersytet Medyczny**
WE LWOWIE i polecane dla dzieci, słabowitych
w cierpieniach nerwowych i słabościach kobiecych

Wobec tego, że kawa zwyczajna zawiera w sobie
truciznę „Kofeiny“, a zatem jest dla zdrowia wielce
szkodliwą i wobec tego, że tak u nas zakorzeniona
kawa „Kneipowska“ sprowadzana jest od naszych
największych wrogów Prusaków a cykorya Franka
również z zagranicy, —

— powinien każdy prawdziwie dom Polski tamte
wszystkie porzucić i zaprowadzić u siebie kawę swoj-
swojską. „**KAWĘ ZDROWOTNĄ**“ i „**KAWĘ**
ŻYTNIĄ“ **WOLNEGO.**

Tę „**ZDROWOTNĄ**“ jako doskonałą polecam
tak dla dzieci, jakoteż starszych, a „**ŻYTNIĄ**“ prze-
dewszystkiem dla dzieci. Zaś obydwie gorąco polecić
mogę przy obstrukcyi i w dolegliwościach żołądka.

Do nabycia we wszystkich handlach korzennych
i drogueryach. 47

A. WOLNY, STANISŁAWÓW.